

AUTOMOBILI

Eilisen ajoneuvot tulevaisuuden teillä

1

2014

7,50 €

Talwiajo 2014

sivut 4-7

Vespa-skootterit

sivut 8-11

Julkaisija:
SAHK ry,
Vanha talvitie 2, 00580 Helsinki
puh. (09) 7289 5150
www.sahk.fi

Kustantaja:
Suomen Harrasteajoneuvot Oy

Toimitus:
Automobiili
Vanha talvitie 2, 00580 Helsinki
puh. (09) 7289 5152, www.sahk.fi
s-posti: automobiili@sahk.fi

Päätoimittaja:
Riitta Kastemaa

Kirjoittajat tässä numerossa:
Bengt Fröjd
Dage Groop
Pentti Kallionpää
Timo Laitinen
Antero Lähteenmäki
Mika Peippo
Martti Piltz
Simo Pyykkönen
Panu Päivärinta
Heino Vänskä

Ilmoitusmyynti:
Lisätietoja: Riitta Kastemaa,
puh. (09) 7289 5152 ja
Mari Roose-Hyppönen,
puh. (09) 7289 5150.
Mediakortti osoitteesta:
www.sahk.fi/Automobiili/
mediakortti2014.pdf

Ulkoasu ja taitto:
Mainostoimisto Matikka Oy

Painopaikka:
PunaMusta Oy, Joensuu
ISSN 1457-2591

Kirjoituksia ja kuvia saa lainata lehdestä
vain toimituksen luvalla.

Kannen kuva: Hannu Koskinen saavutti
jaetun ensimmäisen sijan Jäärata-sarjan
nastattomassa luokassa ajoneuvollaan
Moskvitsh 403 Skandinavia, vm. 1964.
Kuva: Martti Piltz.

Aineisto Automobiili nro 2/2014
varten on lähetettävä toimitukselle
17.3.2014 mennessä, mieluiten
sähköpostilla automobiili@sahk.fi
tai postitse Automobiili,
Vanha talvitie 2, 00580 Helsinki

SEURAAVAN NUMERON AIKATAULU:

Nro 2/2014
aineistopäivä 17.3.2014
ilmestymispäivä ..... vk 18

SAAVUTUKSIA EDELTÄÄ UURASTUS JA ASIOIHIN PANEUTUMINEN

Edellisen lauseen osoittaa todeksi myös 8.2.2014 lauantai-iltana 41. Talviajajien yhteydessä julkaistu Talviajajien 40-vuotishistoriikki, tarina siitä, miten Keski-Suomen Mobilistien sitkeästi ylläpitämä Talviajo-traditio sai alkunsa ja mitä kaikkea on matkan varrella tapahtunut. Ensiksikin on todella hämmästyttävää, että jo yli 40 vuoden ajan kerhosta on löytynyt tarpeeksi harrastajia, joiden mielestä on ollut mielekästä tehdä työtä, vieläpä ilmaiseksi, näin vaativan projektin eteen vuosi vuoden jälkeen. Se on varmasti merkinnyt kerholle ja ennen kaikkea sen hetkisille projektin vetäjille ponnistusta, mutta uskoisin, että se on ollut myös kerhon sisäistä yhtenäisyyttä luovaa toimintaa.

On kuitenkin aivan eri asia ja itsessään iso ”rykäisy” ryhtyä kerhona toimittamaan tapahtuman 40 vuodesta kirjaa. Se, että näin on kuitenkin päätetty kerhossa tehdä, varmaankin tiedostaen sekä ajalliset ym. muut rajoitteet sekä jonkinlaisen taloudellisen riskinkin, on hatun noston arvoinen paikka. Myöskään katto-organisaation puolesta katsottuna ei ole vähäistä, että Keski-Suomen kerho on itsenäisesti ja aktiivisesti kerännyt kerhon keskeisimmistä toiminnoista ja henkilöistä talteen tietoa useammalta vuosikymmeneltä. Ilman tällaista systemaattista kokoomatyötä kerhojen toimintojen kohokohtat jäävät hiipuvien muistojen varaan.

Hienointa kirjassa on juuri se anti, mitä on saatu esille haastattelemalla keskeisiä keski-suomalaisia mobilisteja, joiden nimet liittyvät oleellisesti Talviajajien yhteyteen: Kekko, Asunta, Höylä, Talvio, Piispanen ja (tietenkin) Järvenpää. Muitakin on, mutta nämä nimet iskostuivat päähäni heti omalla ensimmäisellä reissulla Talviajajoihin vuonna 1978, vaikka en kyseisiä henkilöitä edes tavannut. Ja tämä koskee yhtä lailla herrojen puolisoita, sillä käsittääkseni Talviajajien henkeen on kuulunut vaimojen ja perheiden panos. Ilmeisesti suuri osa kirjan kuvapuolesta olisi jäänyt puuttumaan ilman vaimojen keräämiä valokuvakansioita!

Ainoan poikkipuolinen sanani liittyy siihen, mihin suurin osa isoista projekteista kompastuu: liian lyhyt aika kerätä tietoja, tarkistaa niitä ja tehdä kokonaisuudesta täsmällinen paketti. Työmäärää on vaikea arvioida suunnitteluvaiheessa ja lopussa tulee vain hillitön kiire kasata kaikki samojen kansien alle ja saada se painoon. Ehkä jopa ”taisteluväsymys” iskee päälle. Suurinta osaa lukijoista pisteiden ja pilkkujen puuttumiset eivät hetkauta minnekään, mutta erinäisissä ajoneuvoja ja henkilöitä koskevissa yksityiskohdissa olisi toivonut tarkkuutta, koska se olisi ollut mahdollista ilman suurempaa vaivaa. Käsittääkseni tarkkuus ja oikeellisuus ovat historiankirjoituksen yksi kulmakiviä. Katso oikaisu suvulta 35.

Muutoin voi onnitella hienosta saavutuksesta, jolla on tehty suomalaisen autoharrastuksen historiaa näkyvämmäksi! ■

Riitta Kastemaa, päätoimittaja

Tässä numerossa:

Tietokanta liikennehistoriamme	Oikaisu.....	35
ilmentävistä ajoneuvoista.....	Lukijan pähkinä 1/2014.....	35
Talviajot 2014.....	Muistoa kunnioittaen.....	37
Vespa-skootterit.....	Onnitteluja.....	37
Matkatarina Ahvenanmaan saaristosta.....	Villen muistoajo.....	38-39
Cuba Libre –	FIVA-kuulumisia.....	39-40
viisikymmenluvun jenkkiautojen ulkomuseo.....	Mobilia-palkinto.....	41
Tynnyriajo – SAHK:n Retkeilyajot Kokkolassa,	Konservointiohjeet ja pohjaesitykset 1.....	42-44
tiedot ja ilmoittautuminen.....	Hallituksen jäsenen esittely.....	46-47
Suomen vanhimmat autokuvien keräilyseurat.....	Puheenjohtajan palsta.....	48
Vanhat Kahvi Oy:n autokortit osa 1-12.....	Hämeen Mobilistien Museoajoneuvoilta.....	49
SAHK:n uusi jäsenkortti ja jäsenedut.....	SAHK:n Koillis-Suomen uutisia.....	50-51
SAHK Info.....	Harrastajan markkinapalsta.....	52-53
Liity jäseneksi.....	Tapahtumakalenteri.....	54-55
Palautteita.....	Lukijan pähkinä 5/2013 ratkaisu.....	55
Voi hyvät sylvit – Good sylvits.....		

Tietokanta liikennehistoriamme ilmentävistä ajoneuvoista

Simo Pyykkönen

Esson Baarin kantapöydän näkemys 70-luvulla: jos jossain on valmistettu viiden auton sarja, niistä ainakin yksi on tuotu Suomeen! Lähes totta vai tarua? Maamme merkkikanta on ollut todella kattava, erikoisvahvuutena itäblokin autot. Idän kauppaa vauhditettiin valtiovallan toimin autotuontia tukemalla. Lähes kaikki itäiset merkit ja mallit olivat tuttuja, tänään keräilyharvinaisuuksia. Omat merkit: Sisu, Vanaja, Saab, Talbot, Teijo, Tunturi, Solifer, Viima, Ajokki, Valmet jne. Myös omat kansalliset koettelemukset, sotavuosien, häikäpönttöjen, veronkiertopakujen aika. Onko Suomen tieliikenteen historian, kansallisen käyttöperinteen ja erikoisuuksien tallentaminen kulttuuritoimintaa? Kansallinen laki kulttuuriesineiden maasta viennistä on säädetty kulttuuriperinteen suojelemiseksi. Laki 115/1999, löytyy Google-haulla. Laki määrittää yli 50 vuotta vanhat ajoneuvot suojelukoh-teiksi, joiden maasta vientiin tarvitaan vientilupa.

MOBILIA PÄIVÄN ”KUUMA PERUNA” – PERINNEAJONEUVOREKISTERI

Aluksi pikkupätkä lähistoriaa: Keväällä 2005 Päivölä Opistolla kokoontui täysi sali SAHK:n ja VMPK:n museoajoneuvotarkastajia. Päivän aikana luotiin yhteinen näkemys käsitteestä konservoitu ajoneuvo. Päivän alustuksena oli myös katsaus Perinnelaivarekisterin perustamiseen, mikä tapahtui vuonna 1993. Jo silloin esitettiin kysymys, miksi vain alukset ovat museotoimen erikoissuojelussa? Miksi vastaavaa suojelua ei ole kohdistettu tieliikennehistorian tallentamiseen? Verrattain nopeasti kokoontumisen jälkeen oltiin yhteydessä Mobilian johtoon. Yhteistyön seurauksena aloitettiin konservointiseminaarien suunnittelu ja toteutus. Nyt tieliikennelaki tuntee entistetyt tai alkuperäisen ajoneuvon rinnalla käsitteen asianmukaisesti konservoitu ajoneuvo. Yhteistyössä aloitettiin myös Perinnelaivarekisteriä vastaavan tieliikennehistorian tallennussuunnittelu. 2008 Mobilia esitti OPM:lle **Martti Piltzin** laatiman suunnitelman Perinneajoneuvorekisterin perustamisesta: ”Kartoittaa ja luetteloida Suomen tieliikenteen perinnettä ja kehitystä ilmentävät ajoneuvot”. Tammikuussa 2014 ollaan edelleen tuossa vuoden 2008 lähtötilanteessa. SAHK on 2010-luvulla toistuvasti tarjonnut OPM:lle ”talkoohengessä” järjestötyönä suoritettavaa, vielä maassa olevan, tieliikenteen kehityksen ilmentävän ajoneuvokaluston kartoitus- ja luettelointityötä.

TÄSSÄ TILANNE TÄNÄÄN; ENTÄ HUOMENNA?

Mobilia päivän alustukset eivät selkeästi tuoneet esille, kuinka lain 115/1999 säätäjän tavoitteet toteutetaan. Kenelle kuuluu lain viranomaisvalvonta? Voiko laki olla vain ohjeellinen? Avoimien rajojen aikana maasta poistuu merkittäviä kulttuuriarvoja sisältävää kalustoa autohistoriaa arvostaviin maihin. Katso **Veli Tirkkosen** pääkirjoitus joulukuun Retro-lehdessä.

Avoimista kysymyksistä huolimatta tulevaisuus näyttää hyvältä. Suomi on Unescon maailmanperintökomitean uusin jäsenmaa. Unescon jäsenyys velvoittaa noudattamaan kansanvälisiä sopimuksia, joista yksi koskee kulttuuriesineiden maastavientiä. ■

SAHK:N HALLITUS VUONNA 2014

TIMO KAUNONEN

puheenjohtaja.
Kymen Automobiiliklubiin jäsen.
Hallituksen yhdysmies
Teknisessä valiokunnassa.
Mobilian edustajiston jäsen.
Puh. 041 431 0217.
timo.kaunonen@nic.fi

MARKKU KLEMOLA

varapuheenjohtaja. Suomen Harrasteajoneuvot Oy:n hallituksen puheenjohtaja. Etelä-Karjalan Vanhat Ajoneuvot ry:n jäsen ja Päijät-Hämeen Mobilistien jäsen. Puh. 0500 551 449.
markku.klemola@gmail.com

ANTTI POUSSA

hallituksen sihteeri ja jäsen.
Suomen Harrasteajoneuvot Oy:n hallituksen jäsen. Parkanon Seudun Mobilistien varapuheenjohtaja ja Vetkun jäsen. Puh. 050 501 0080.
antti.poussa@fennosteel.com

ESKO HUTTUNEN

hallituksen jäsen.
Ylä-Savon Mobilistit ja Konepyöräilijät ry:n sihteeri.
Puh. 0400 545 475.
eskohuttunen@suomi24.fi

MIKA PEIPPO

hallituksen jäsen.
Turun Seudun Mobilistien puheenjohtaja sekä MA-tarkastaja.
Puh. 0400 450 707.
mika.peippo@gmail.com

PENTTI KALLIONPÄÄ

hallituksen jäsen.
Hämeen Mobilistien puheenjohtaja ja Vetkun jäsen. Puh. 050 327 8387.
p.kallionpaa@aina.net

SIMO PYYKKÖNEN

hallituksen jäsen.
Tampereen Seudun Mobilistien ja Vetkun jäsen sekä Mobilia Säätiön hallituksen jäsen toimien harrastejärjestöjen edustajana.
Puh. 040 0859 554.
pyykkoset@kolumbus.fi

HALLITUKSEN VARAJÄSENET 2014:

Ronald Berg

Helsingin Seudun Automobiiliklubin jäsen.
Puh. 050 462 6572, ronitaberg@hotmail.com

Tuure Hulmi

Vetkun hallituksen jäsen.
Puh. 0500 590 095, tuure.hulmi@pakkasvacka.fi

Antti Prusi

Tampereen Seudun Mobilistien puheenjohtaja ja Vetkun jäsen. Puh. 044 551 8743, antti.prusi@elisanet.fi